

2. Kamu Girişimlerinin Özel Girişimlerden Her Zaman Daha Az Verimli Olduğu Varsayımı

Klasik maliyecilere göre, özel girişimler kamu girişimlerinden her zaman daha verimlidir. Bu nedenle devlet vergi mükelleflerinden iktisadi kaynakları alıp tüketmek yerine, kamu girişimlerinden her zaman daha verimli olan özel girişimlerde bıraksa özel sektör daha çok üretim yapacaktır. O nedenle devletin iktisadi ve sosyal hayatta girişimci olarak yer alması arzu edilmemektedir.

3. Tarafsız Vergi ve Tarafsız Kamu Harcamaları Varsayımı

Ekonomik ve sosyal hayatta doğal düzenin var olduğu kabul edilince ve bu düzenin iyi işlediğine genel olarak inanılıyorsa vergi ve kamu harcamaları ile bu düzeni bozmamak gerekiyordu. Ortodoks maliye yaklaşımında iyi vergi, tarafsız, adil ve verimli olan vergi idi. Kamu harcamalarının tarafsız olması için, karşılıklı olması, küçük olması ve ekonomik-sosyal faaliyetlere yönelmemesi gerekmektedir. Örnek, olarak, milli savunma, iç güvenlik hizmetlerinin gelir dağılımı üzerindeki etkisinin nötr olduğu varsayılmaktadır.

Ortodoks maliye yaklaşımının temel ilkeleri

- ❖ Devlet harcamaları hacimce küçük olmalıdır,
- ❖ Devlet bütçesi denk olmalıdır,
- ❖ Bu iki temel önermeye bağlı olarak, kamu gelirleri de kamu harcamaları nispetinde doğal olarak sınırlı düzeyde tutulmalıdır,
- ❖ Borçlanma, ancak savaş gibi dönemlerde başvurulabilecek olağanüstü bir kamu geliridir,
- ❖ Kamu giderleri dolaylı vergilerle finanse edilmelidir. Çünkü, bu yaklaşıma göre, dolaylı vergiler iktisadi faaliyetler karşısında tarafsızdır ve nispi fiyat yapısı üzerinde etkili olmamaktadır. O nedenle devlet, piyasa aktörleri tarafından oluşturulmuş olan “optimum” kaynak dağılımına müdahale ederek onu optimumdan uzaklaştırmamalıdır,
- ❖ Bütçe açıkları kısa vadeli borçlanmalarla kapatılmamalıdır,
- ❖ Borçlanmanın kısa vadeli fonların toplandığı para piyasası yerine uzun vadeli fonların toplandığı sermaye piyasasından yapılması salık verilmektedir. Aksi halde bankacılık sektörü daha çok özel sektörün kısa vadeli fon ihtiyacının karşılandığı piyasalar olduğu için kamu kesiminin özel kesimin fon kullanım olanaklarını daraltmaması istenmektedir.⁷

7 Dışlama [crowding-out] etkisi; kamu kesiminin fon kullanımının özel kesim fon kullanım olanaklarını daraltması olarak tanımlanmaktadır. Bir başka ifadeyle, devlet borçlanmasındaki artışın, faiz oranlarını yükselterek özel sektör yatırımlarını azaltmasıdır.